

PRIKAZI I OSVRTI

GRAČANIČKI GLASNIK
časopis za kulturnu historiju

Broj 56
Godina XXVIII
Novembar, 2023.
[str. 323-324]

© Monos 2023

Lejla Kadić, Idemo u školu

Lijepa riječ, Tuzla, Biblioteka „Mali princ“, Tuzla, 2023.

Ova pjesnička zbirka peta je po redu objavljena zbirka autorice koja postepeno postaje sve popularnija među djecom i sve više prisutna u njihovim obdaništima i produženim boravcima. Zbirku poezije „Idemo u školu“ objavila je izdavačka kuća „Lijepa riječ“ iz Tuzle u okviru biblioteke „Mali princ“ u tiražu od 500 primjeraka. Obim tiraža spominje se radi poređenja sa prethodnom pjesničkom zbirkom „Voćkograd i graškograd“, koja je objavljena u istom tiražu i u toku jedne kalendarske godine u cjelosti rasprodana. Da se tako nešto desilo prije petnaestak godina kada je čitalačka publika prvi put upoznala Lejlu Kadić radilo bi se o pravom kulturnom incidentu, danas je to pokazatelj popularnosti i zastupljenosti autorice tamo gdje su djeca. Velikom interesu za pjesničke zbirke Lejle Kadić koje su namijenjene djeci predškolskog uzrasta doprinosi i činjenica da je u posljednjih nekoliko godina nastupilo vrijeme ekspanzije dječije književnosti u cijelom regionu i da u odnosu na broj prevoda koje nam predstavljaju izdavačke kuće imamo znatno manje originalnih djela domaćih autora. Uz sve navedeno i sama autorica putem društvenih mreža svakodnevno ostvaruje komunikaciju sa čitalačkom publikom i njihovim roditeljima, posjećuje djecu, razgovara sa njima o pjesmama, ali i o običnim temama i svojim pristupom svakodnevno demistificira figuru pjesnika koja je djeci dugo bila strana i nepoznata.

Govoriti o pjesništvu Lejle Kadić u vrijeme kad je objavljena njena prva zbirka pjesama za djecu i odrasle pod nazivom „Što ja nemam čarobna krila“ podrazumijevalo je upoznavanje sa poezijom autorice koja u trenucima inspiracije ima potrebu da se pjesnički, u rimi izrazi i na taj način pohvali, predstavi ili samo opiše neku pojavu, karakterističnu za djetinjstvo i odrastanje. Od tada je prošlo petnaestak godina, a posljednjih pet godina predstavljaju najplodonosnije razdoblje u stvaralaštvu Lejle Kadić, pogotovo ako se uzme u obzir činjenica da su u posljednjih pet godina objavljene četiri pjesničke zbirke i da su dvije od njih štampane u drugom izdanju.

Nakon što nas je upoznala sa šarolikim svijetom dječijih interesovanja, nedoumica, radoznalosti i radosti, Lejla Kadić nas u svojoj petoj pjesničkoj zbirci vodi u školu i upoznaje sa pojmovima koje djeca tek trebaju da usvoje. U prve tri pjesničke zbirke, pjesnikinja Kadić nastojala je da pokaže svu šarolikost dječijeg odrastanja i cijelu paletu pojmova i osoba važnih za razvoj djeteta, a u posljednje dvije zbirke

„Voćkograd i graškograd“ i „Idemo u školu“ pjesnikinja pristupa tematski i po zadatku. Postavljanje jedne teme kao centralnog pojma oko kojeg se gradi cijela zbirka u osnovi je složen zadatak za samog autora zato što podrazumijeva postojanje dovoljno materijala i sadržaja koji će biti inspirativni da se o njima nešto važno i smisleno kaže. Ipak, pjesnikinja Kadić se uhvatila u koštac sa ovim zadatkom i napisala još jednu zbirku poezije za djecu koja će njihova djetinjstva učiniti zanimljivijim i interesantnijim.

Polazak u školu predstavlja jedan od najznačajnijih koraka u životu svakog djeteta i zato je ova pjesnička zbirka posebno interesantna predškolarcima, ciljnoj grupi koja ima najviše interesovanja, a slobodno možemo reći, i radoznalosti da upozna školu, školske zaposlenike, aktivnosti i u konačnici predmete koji se tek u školskom uzrastu počinju svakodnevno koristiti.

Pjesnička zbirka „Idemo u školu“ predstavlja zaokruženu cjelinu u kojoj se od makro plana, odlaska u školu, prelaska ulice, upoznavanja sa pojmovima đaka, učiteljice, pedagoga, direktora i učenja ide ka mikro planu i pojedinostima koje djeca djelimično već znaju, kao što je korištenje olovaka i bojica ili upoznavanje sa perom, gumicama, šestarom pa sve do pernice u kojoj su sadržana sva neizbježna pomagala đaka prvaka. Kada je riječ o kompoziciji pjesme, primjetna je djelimična ujedinjenost u dužini pjesama pa većina sadrži između tri i pet strofa u kojima je zastupljena parna rima. Parna rima i pisanje u jedanaestercu predstavljaju odliku poezije koju piše pjesnikinja Kadić i zastupljeni su u svim njenim pjesničkim zbirkama.

U želji da djecu upozna sa školskim osobljem pjesnikinja pristupa afirmativno i, osim odgojnih elemenata koji su karakteristični za pojedine pozicije i zanimanja, primjećuje detalje važne za djecu i njihovo zapažanje kao što su bomboni u zdjeli, oprost i upozorenje da se prekršaj ne

smije ponoviti i slično. Perspektiva iz koje se pristupa upoznavanju pojedinih predmeta u većini pjesama je personificirano ili je to dječije posmatranje svijeta, sa onim segmentima koji ne sežu u svijet odraslih, niti ka apstraktnim pojmovima i pravilima ponašanja koje djeca tek treba da usvoje i koja će predstavljati najveći izazov na putu školovanja i odrastanja. U tom smislu, pjesnička zbirka koja je pred nama predstavlja lagan i zabavan način za upoznavanje sa konkretnim pojmovima koji će djecu pratiti tokom cijelog života.

U estetskom smislu, pjesnička zbirka „Idemo u školu“ uređena je u istom duhu kao i prethodne zbirke i svaki pojam predstavljen u pjesmi prikazan je odgovarajućom ilustracijom. Ilustracije u ovoj zbirci rađene su tehnikom suhe boje i predstavljaju približavanje slike tekstu i povezivanje njihovih značenja. Korištenje ove likovne tehnike najbliže je đacima u njihovom početnom stadiju zato što će i sami u prvim razredima škole, vježbajući motoričke vještine i stisak ruke, mnogo bojiti i crtati. Sve ilustracije objavljene u ovoj knjizi potpisuje mlada autorica Lejla Aličić, koja se hrabro prihvatila posla i umjetnički prikazala ono o čemu pjesnikinja piše u 45 pjesama.

Osim stvaralaštva za djecu, pjesnikinja Kadić se postepeno ostvaruje i kao pjesnik za odrasle stvarajući pjesme pogodne za vokalno izvođenje i muzičku pratnju. Na ovogodišnjem Festivalu sevdalinke, održanom u Tuzli 29. 11. pjesma „Kad Bosanke pjevaju“ Lejle Kadić u izvedbi vokalnog ansambla „Bosanke“ osvojila je zapaženo drugo mjesto.

Pjesnikinja Kadić pravi je „dokaz“ da za stvaranje nikad nije kasno i da za umjetnički izričaj ne postoje granice, jer oni koji uspiju sačuvati dijete u sebi, ostaju vječita djeca i uvijek pronalaze načine kako da se igraju i pjevaju pjesme o djeci i za djecu.

Mr. sc. Fatima Bećarević Softić